

21.10.2013

B7-0468/2013 }
B7-0471/2013 }
B7-0472/2013 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

S&D (B7-0468/2013)

Verts/ALE (B7-0471/2013)

ALDE (B7-0472)

terrorismin rahoittamisen jäljittämishjelmaa koskevan sopimuksen keskeyttämisestä Yhdysvaltojen kansallisen turvallisuusviraston harjoittaman valvonnan vuoksi

(2013/2831(RSP))

Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Birgit Sippel

S&D-ryhmän puolesta

Alexander Alvaro, Sophia in 't Veld, Renate Weber, Gianni Vattimo,

Marielle de Sarnez, Ivo Vajgl

ALDE-ryhmän puolesta

Jan Philipp Albrecht, Judith Sargentini

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma terrorismin rahoittamisen jäljittämishjelmaa koskevan sopimuksen keskeyttämisestä Yhdysvaltojen kansallisen turvallisuusviraston harjoittaman valvonnan vuoksi (2013/2831(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 16 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 87 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 225 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 226 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 218 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 234 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT:n 314 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä tehdyn sopimuksen rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelystä ja siirtämisestä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman tarkoituksiin,
- ottaa huomioon 4. heinäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman Yhdysvaltojen kansallisen turvallisuusviraston (NSA) seurantaohjelmasta, eri jäsenvaltioiden seurantaelimistä ja niiden vaikutuksesta EU:n kansalaisten yksityisyyden suojaan¹,
- ottaa huomioon 13. heinäkuuta 2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/412/EU terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa varten tapahtuvaa rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin koskevan Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisen sopimuksen tekemisestä² sekä siihen liittyvät komission ja neuvoston julkilausumat,
- ottaa huomioon 17. syyskuuta 2009 antamansa päätöslauselman suunnitellusta kansainvälisestä sopimuksesta, joka koskee rahaliikenteen sanomanvälitystietojen antamista Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön käyttöön terrorismin ja sen rahoituksen estämiseksi ja torjumiseksi³,
- ottaa huomioon 11. helmikuuta 2010 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman tarkoituksiin koskevan Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisen sopimuksen tekemisestä⁴,

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0322.

² EUVL L 195, 27.7.2010, s. 3.

³ EUVL C 224 E, 19.8.2010, s. 8.

⁴ EUVL C 341 E, 16.12.2010, s. 100.

- ottaa huomioon 5. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman komission suosituksesta neuvostolle komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisestä sopimuksesta, jolla rahaliikenteen sanomavälitystietoja luovutetaan Yhdysvaltain valtiovarainministeriölle terrorismin ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi¹,
- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2010 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa varten tapahtuvaa rahaliikenteen sanomavälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin koskevan Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisen sopimuksen tekemisestä² ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan antaman suosituksen,
- ottaa huomioon 30. maaliskuuta 2011 annetun selvityksen (SEC(2011)0438 ja 14. joulukuuta 2012 annetun selvityksen (SWD(2012)0454), jotka koskevat rahaliikenteen sanomavälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman tarkoituksiin koskevan Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välisen sopimuksen täytäntöönpanon yhteistä uudelleenarviointia,
- ottaa huomioon Europolin yhteisen valvontaelimen marraskuussa 2010 tekemän tutkimuksen perusteella laaditun ja 1. maaliskuuta 2011 julkaistun selonteon siitä, miten Europol on pannut terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman täytäntöön,
- ottaa huomioon Europolin yhteisen valvontaelimen 14. maaliskuuta 2012 antaman julkilausuman terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon Europolin yhteisen valvontaelimen 18. maaliskuuta 2013 julkaiseman kolmannen arvion siitä, miten Europol on hoitanut terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman täytäntöönpanoa koskevia tehtäviään,
- ottaa huomioon 18. huhtikuuta 2011 päivätyn kirjeen, jonka Alankomaiden tietosuojavaltuutettu Paul Breitbarth lähetti terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa käsittelevän EU:n uudelleenarviointiryhmän valtuuskunnan johtajalle,
- ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2011 päivätyn kirjeen, jonka Jacob Kohnstamm lähetti 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän puolesta Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön apulaispääsihteerille Melissa A. Hartmanille,
- ottaa huomioon 21. joulukuuta 2012 päivätyn kirjeen, jonka Jacob Kohnstamm lähetti 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän puolesta kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtajalle Juan Fernando López Aguilarille,
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2013 päivätyn kirjeen, jonka komission jäsen Malmström lähetti Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön terrorismin rahoituksesta ja sitä koskevasta tiedustelusta vastaavan osaston alivaltiosihteerille David Cohenille, sekä alivaltiosihteerin Cohenin 18. syyskuuta 2013 antaman vastauksen,

¹ EUVL C 81 E, 15.3.2011, s. 66.

² EUVL C 351 E, 8.7.2010, s. 453.

- ottaa huomioon 13. heinäkuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämisyjärjestelmä: käytettävissä olevat vaihtoehdot” (COM(2011)0429,
 - ottaa huomioon kirjalliset kysymykset E-11200/2010, E-2166/2011, E-2762/2011, E-2783/2011, E-3148/2011, E-3778/2011, E-3779/2011, E-4483/2011, E-6633/2011, E-8044/2011, E-8752/2011, E-617/2012, E-2349/2012, E-3325/2012, E-7570/2012 ja E-000351/2013,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. toteaa, että Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä tehty sopimus rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelystä ja siirtämisestä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman tarkoituksiin (jäljempänä ”sopimus”) tuli voimaan 1. elokuuta 2010;
- B. toteaa, että lehtitietojen mukaan Yhdysvaltojen kansallisella turvallisuusvirastolla (NSA) on ollut suora pääsy lukuisten yksityisten yritysten tietotekniikkajärjestelmiin ja NSA on päässyt suoraan käsiksi kansainvälisiä sanomanvälityspalveluja tarjoavan palveluntarjoajan hallussa oleviin, sopimuksen piiriin kuuluviin rahaliikennetietoihin ja niiden liitännäistietoihin;
- C. muistuttaa kehottaneensa edellä mainitussa 4. heinäkuuta 2013 antamassaan päätöslauselmassa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa tekemään kattavan tutkimuksen asiasta yhteistyössä kansallisten parlamenttien ja komission perustaman, EU:n ja Yhdysvaltojen välisen asiantuntijaryhmän kanssa ja raportoimaan siitä vuoden loppuun mennessä;
- D. ottaa huomioon, että sen jälkeen, kun väliaikainen terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa koskeva sopimus oli hylätty, Euroopan parlamentin enemmistö antoi hyväksyntänsä nykyiselle terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmalle ainoastaan sillä edellytyksellä, että EU:n kansalaisten henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa vahvistetaan;
- E. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen valtiovarainministeriö on soveltanut suureen määrään tätä sopimusta koskevia tietoja ”EU Secret” -luokitusta;
- F. ottaa huomioon, että 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän mukaan nykyiset tiedonsaantia koskevat menettelyt saattavat olla epäasianmukaisia, sillä ne saattavat käytännössä estää tietojen oikaisemista, poistamista ja suojaamista koskevan oikeuden toteutumisen;
- G. panee merkille, että vaikka sopimuksessa komission mukaan määrätään tietojen siirtoa koskevista tiukoista suojatoimista, komissio myöntää, että Euroopan unionin pitkän aikavälin tavoitteena on perustaa terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa vastaava oma järjestelmä, joka mahdollistaisi tietojen poimimisen Euroopan unionin alueella;
- H. ottaa huomioon, että komissiota oli pyydetty toimittamaan parlamentille ja neuvostolle 1. elokuuta 2011 mennessä ehdotus tietojen poimimista unionin alueella koskevaksi oikeudelliseksi ja tekniseksi järjestelmäksi sekä 1. elokuuta 2013 mennessä edistymiskertomus vastaavan EU:n järjestelmän kehittämisestä sopimuksen 11 artiklan mukaisesti;

- I. toteaa, että komissio ei ole antanut ehdotusta tietojen poimimista EU:n alueella koskevaksi oikeudelliseksi ja tekniseksi järjestelmäksi, mutta se esitti 13. heinäkuuta 2011 kuvauksen erilaisista toimenpiteistä, joita se on toteuttanut tällaisen oikeudellisen ja teknisen järjestelmän luomiseksi, kertoi alustavista tuloksista ja esitti eräitä teoreettisia vaihtoehtoja terrorismin rahoituksen eurooppalaiseksi jäljitysjärjestelmäksi menemättä kuitenkaan yksityiskohtiin;
- J. toteaa, että edistymiskertomusta sopimuksen 11 artiklan mukaisen vastaavan EU-järjestelmän kehittämisestä ei ole esitetty;
- K. katsoo, että komission yksiköiden ja Yhdysvaltojen hallinnon keskenään käymiä keskusteluja ei voida pitää tutkintana kuten ei myöskään pelkästään Yhdysvaltojen antamiin lausuntoihin luottamista;
1. katsoo, että koska EU:n yhtenä keskeisenä pyrkimyksenä on edistää yksilöiden vapautta, kyseisen vapauden takaavat turvatoimet ja myös terrorisminvastaiset toimet on toteutettava oikeusvaltion periaatteiden mukaisesti ja että tällöin on noudatettava perusoikeuksia koskevia velvoitteita, kuten yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevia velvoitteita;
 2. toteaa, että kaikessa henkilötietojen siirrossa on noudatettava unionin lainsäädäntöä ja kansallista lainsäädäntöä sekä perusoikeuksia koskevia velvoitteita, kuten yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevia velvoitteita;
 3. on erittäin huolissaan äskettäin julkisuuteen tulleista asiakirjoista, joiden mukaan NSA olisi päässyt suoraan käsiksi rahaliikennettä koskeviin sanomiin ja niitä koskeviin tietoihin, koska tämä rikkoisi selvästi sopimusta ja etenkin sen 1 artiklaa;
 4. edellyttää, että paikalla teetetään täydellinen tekninen tutkimus syytöksistä, joiden mukaan Yhdysvaltojen viranomaiset ovat päässeet tietoihin luvottomasti tai ovat luoneet mahdollisia takaportteja SWIFT-palvelimiin; pitää valitettavana, ettei yksikään jäsenvaltio ole käynnistänyt tai pyytänyt Europolin verkkorikostorjuntakeskusta suorittamaan tutkimusta, jota ilman tosiseikkoja ei voida selvittää;
 5. toteaa, että minkä tahansa Yhdysvaltojen kanssa tehtävän tietojen vaihtamista koskevan sopimuksen on perustuttava johdonmukaiseen tietosuojajärjestelmään, jossa huolehditaan oikeudellisesti sitovista henkilötietojen suojaa koskevista normeista, mukaan lukien käyttötarkoitusten rajaaminen, tietojen pitäminen mahdollisimman niukkoina, saatavuus, korjaaminen, poistaminen ja muutoksenhakukeinot;
 6. on huolissaan siitä, että sopimusta ei ole pantu täytäntöön sen määräyksien mukaisesti eikä etenkin sen 1, 4, 12, 13, 15 ja 16 artiklan mukaisesti;
 7. katsoo, että komission tiedonanto terrorismin rahoituksen EU:n jäljittämisjärjestelmästä on riittämätön pohja yksityiskohtaisempien neuvottelujen käymiselle;
 8. kehottaa painokkaasti kolmea toimielintä harkitsemaan, millaisia ihmisoikeuksia koskevia seuraamuksia aiheutuu tulevista tietojenvaihtoa koskevista vaihtoehdoista, joissa noudatetaan täysin tietosuojan periaatteita ja etenkin tietojen tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden selvittämistä;

9. korostaa, että perusoikeuksia ja -vapauksia rajoittavien toimenpiteiden tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kaikki nykyiset terrorismia ja vakavaa rikollisuutta koskevat turvatoimet; ei pidä riittävänä sitä, että kaikki turvatoimet perustellaan viittaamalla yleisesti terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjuntaan;
10. pyytää neuvostoa ja jäsenvaltioita edellä mainitun perusteella myöntämään Europolin verkkorikostorjuntakeskukselle valtuudet tutkia syytöksiä, joiden mukaan sopimuksen piiriin kuuluviin rahaliikennetietoihin on päästy luvattomasti;
11. kehottaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa tekemään EU:n kansalaisten laajamittaisesta valvonnasta erityisen tutkimuksen, jotta voidaan tutkia edelleen väitteitä, joiden mukaan sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia rahaliikennetietoja on käsitelty laittomasti;
12. katsoo, että vaikka parlamentilla ei olekaan SEUT:n 218 artiklan nojalla virallisia valtuuksia tehdä aloitetta kansainvälisen sopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä tai päättämisestä, komission on reagoitava, jos parlamentti vetää tukensa joltain tietyltä sopimukselta; tähdentää, että parlamentti ottaa kyseistä sopimusta koskevat komission ja neuvoston reaktiot huomioon harkitessaan seuraavan kerran, antaako se suostumuksensa tuleville kansainvälisille sopimuksille;
13. pyytää edellä mainitun johdosta, että komissio keskeyttää sopimuksen soveltamisen ja että soveltamisen jatkamista koskevat neuvottelut käynnistetään vasta seuraavien edellytysten täytyttyä:
 - a) on saatu täydellinen ja kattava selvitys siitä, onko jokin Yhdysvaltojen hallituksen virasto tai vastaava taho päässyt luvattomasti sopimuksen piiriin kuuluviin rahaliikennetietoihin ja rikkonut täten kyseistä sopimusta
 - b) näin syntynyt tilanne korjataan täysin tarpeen mukaan
 - c) sopimuksen 1, 4, 12, 13 ja 15 artiklan täytäntöönpanoa analysoidaan täysimääräisesti ja esitetään ratkaisu asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi, mikä voi edellyttää asianomaisten artiklojen muuttamista;
14. edellyttää, että kaikki asiaa koskevat tiedot ja asiakirjat toimitetaan välittömästi parlamentin arvioitaviksi;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja Europolille.